

CATALUNYA SOCIAL

Any V. Núm. 232

Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts.

17 d'octubre de 1925

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Camerós, 3 (Passatge Orfeo Català) BARCELONA

APARTAT 273
TELÉF. S. P. 1114

El feixisme, el bolxevisme i el mirallet de l'ordre

El darrer Consell General del feixisme italià no ha vingut a rectificar cap punt de mira de l'actuació dels camises negres a Itàlia. Semblava que l'actuació de Mussolini havia d'anar al retorn de la normalitat, a la vigència de la Constitució en la seva integritat. Però no ha estat així. El Duce, potser empès per la gent de Farinacci (que potser és avui tota la gent dels *fasci*), en lloc de retornar al poble els seus drets, ha planejat una muntanya de reformes transcendents per a l'organització de l'Estat italià. I el feixisme es constitueix, des d'ara, no en un partit italià, sinó en el Tot-Itàlia. I així, és clar que tot atac al feixisme i tota disconformitat amb el feixisme ve a constituir un atac i una disconformitat amb la pàtria italiana.

La pàtria identificada amb el feixisme! És impossible. Els grans esperits cultes de la Itàlia moderna, la gent que per damunt de tot ret culte a la justícia, els homes d'esperit francament democràtic, resten així al marge d'Itàlia, del Tot-Itàlia que representa, segons els seus líders, el feixisme.

No, el feixisme no passa d'ésser un govern que en un moment determinat defensà l'ordre públic; i que ara defensa sols una burgesia industrial i agrària, ja que la intel·lectualitat, les seleccions d'esperit, en són absents del tot.

I el favor més gran que el feixisme pot fer a Itàlia és la de no tendir a confondre el seu programa i sobretot la seva actuació amb la de la pàtria sencera.

* * *

A Rússia, el bolxevisme segueix actuant en sentit proletari. La dictadura del proletariat ha vingut avui a revestir-se d'un cos de doctrina i d'una actuació enèrgica i de durada. Ja no es tracta d'actituds de defensa, aquestes actituds, pròpies de l'endemà de tota revolució, que són necessàries per al manteniment d'aquella mateixa revolució i el seu ideari. No, no es tracta de cosa passatgera; es tracta de la implantació de tot un ideari que té per objecte mantenir un règim nou que es nomena així: "Dictadura del proletariat".

I tota la legislació bolxevista i tota l'actuació dels governants no té altre objecte que afalagar el proletariat constituint-lo en classe privilegiada de l'Estat rus.

En definitiva, un Estat que entén la vida pública posant-la al servei d'una classe social que, encara que momentàniament sembli única a Rús-

sia, és evident que ho és en mèrits de les circumstàncies excepcionals d'aquell país.

* * *

Per allò que els extrems es toquen, ara Rússia i Itàlia són dos exemples d'una mateixa actuació; actuació en benefici d'una classe social determinada, en perjudici d'altres classes socials, i sempre al marge de la justícia.

L'obcecació dels directors d'un i altre Estat no els deixa veure ço que des de fora veu un home senzill, és a dir, que no porten a cap una tasca forta i sòlida, precisament perquè és una tasca partidista. La justícia en resta absent, ja que la justícia l'entenen en quant beneficia la classe social llur, no en quant beneficia totes les classes socials.

I la democràcia, que és la forma política dels Estats moderns, tampoc surt per res en l'actuació de Rússia i d'Itàlia, car democràcia no és govern de classe (encara que aquesta classe sigui la proletària), sinó govern de representació veritable de tot ço que en la societat té una existència real i certa.

Mussolini, amb un desig de fer veure que en el fons de la seva actuació vibra la justícia, i els russos, amb l'obsessió de creure en l'abolició de les classes socials pel sol fet d'haver-les elles esborrades de les lleis, van pel mateix camí: el de la defensa de principis apriorístics o acomodaticis a la seva política, però sense tenir en compte per res la justícia.

Per això la pau, producte de la justícia i de la satisfacció dels esperits en un poble, no es veu per enlloc. Rússia es manté mitjançant el cinturó de ferro de l'exèrcit roig i de la Txeca; Itàlia es manté amb un Parlament fet amb totes les il·legalitats del món, i els assassinats i les violències hi són a l'ordre del dia.

* * *

El Partit Popular italià no s'ha solidaritzat mai amb el feixisme. La gent de Dom Sturzo portava un alt sentit polític per no comprendre que la tasca dels Farinacci no era pas tasca de durada ni que pogués consolidar-se en país que ha tastat el règim polític democràtic, com Itàlia. Per això s'han mantingut en el seu lloc sense barrejar-se per res en les gestes feixistes, encara que obligats a una passivitat en mèrits de les circumstàncies.

Aquesta actitud del Partit Popular ha de donar

la norma a l'actuació dels catòlics davant règims de defensa de classe. Podem els catòlics anar a un règim així, però sempre a condició de defensar una classe oprimida, vexada, tractada amb desigualtat respecte a les altres; però sempre a condició de no donar peu a la injustícia. Però quan un règim es constitueix clarament i categòricament en règim exclusiu de classe, llavors el nostre deure ha de trobar-se en les actuacions on es marquen les línies de la justícia.

I així no tindrà res de particular que, com a catòlics, ens sembli tan equivocat el feixisme ita-

lià com el bolxevisme rus, salvant sempre les distàncies per raó de procediments. L'un i l'altre són govern en benefici de classes socials determinades, l'un i l'altre cerquen mantenir el Poder segregat del poble en conjunt.

I si és cert que el feixisme italià es diu puntal de l'ordre (un ordre una mica relatiu al cap i a la fi, ja que l'assassinat hi sovintega), pensem sempre que la justícia està molt per damunt de l'ordre material, i que no aconpleint-se els fins de la justícia, l'ordre, a la curta o a la llarga, ha de deixar d'ésser-ho.

La temptació

Papini ho ha dit en la seva *Història de Crist*: El diable no tempta sinó els grans i els purs. Als altres ni tan sols ha menester de penjar-se de llur orella, puix que ja són seus d'ençà de la decadència de la infantesa i des de la joventut. No hi cal cap esforç per a fer-se obeir d'ells. Li cauen en braços molt abans que els hi reclami. I la majoria ni tenen esment que el diable existeixi. Més encara: no havent-lo conegut mai són inclinats a negar-lo. Els diabòlics no creuen en el Diable.

Quedem, doncs, que no tempta sinó els grans i els purs. Les temptacions són diverses i una sola en la intenció. Ço que ell vol és emplenar el sac... Va fent una feina de rampinyaire i d'arreplegador ungla-llarg...

Cal prevenir-se contra els ferums de la bèstia! Camina amb tal dissimul i entre tantes perfeccions mentides!

La primera temptació que acostuma a allargar als joves és la de la vanitat.

Va, i els diu arran d'orella:

— Quin home ets tu! La vida tot just se't descobreix i ja hi entres amb triomf. Et cal ésser despert i orejat... Deixa't de voler ésser humil, que això és fet pels frares pudents i les monjes malaltes! Els capellans són una gent encatiosa que et voldran lligar la vida i les accions amb una pretesa llei de Déu que és una ficció. Fes valdre tot ço que tu ets. El teu seny t'és prou. Sigues vanitos de tu i les teves coses. Pensa com vulguis i no et paris en res. Quin home ets tu i encara ço que t'espera!...

Després acostuma temptar amb la corrupció del sant concepte de l'Amor.

Va, i els diu:

— Ets al temps de fruir. Totes les viandes et són lícites! No et cal sinó fer un pas i tindràs la coneixença de tots els goigs de l'amor. Diverteix-te i frueix. Per què la vols la joventut? Elles t'esperen. Veuràs com és bonica la vida dels homes lliures!...

I per la vanitat i l'amor pecaminós, cauen, com mosques a la mel, una multitud de vides que Déu havia elegit pel Regne. Cauen sense saber-se alçar, les més de les vegades. I hom veu la grandesa moral de molts joves i de moltes noies feta un pellerina de drapaire, i la puresa dels començos convertida en un vesc untós que fins repugnaria als ocells.

Pel consentiment, per l'obediència a aquestes

temptacions principalment, es produeix aquest sordisme social que avui fa enyorar una bona mort i un sant repòs lluny de la humanal lletgesa.

Pel consentiment i obediència a aquestes temptacions ens trobem avui gairebé sense joventut, sense la joventut autèntica que és la impulsió i l'esperança de totes les causes que neixen de llavor d'ideal...

Un enorme percentatge de la diguem-ne joventut d'avui poc obeeix altra tracció que la dels instints ni s'orienta a altra cosa que a l'universal *pràctic*.

Es va adormint i ensutzant la sang i el vigor de la raça i l'esperit ha de cercar el refugi d'algunes vides honestes i encara enflamades del sant temor de Déu, que és no menys que el veritable principi i seu de la saviesa en el govern de la vida.

Cal bandejar i repugnar les temptacions. Per dignitat personal, per dignitat social i per honorament de la bondat de Déu tan expressa al damunt nostre, convé que la gent moderna es faci un propòsit radical de resistir santament i sempre.

La vanitat, rectificada, pot esdevenir una formidàble energia social.

L'amor, sanejat per l'aspersió de l'aigua i de l'esperit del sagrament, és una màxima categoria moral a la qual Déu té vinculada la seva assistència i aca-ramullades les seves benediccions.

La contrària de totes les restants temptacions és la pauta de la vida en les societats civilitzades pel cristianisme.

No vulgui la gent moderna ésser diabòlica a l'ensens que negadora del diable! Aquesta paradoxa és espaventable!

Cal que tots siguem purs i grans, amb aquella grandesa i puresa participades de Déu i destinades a fer-les circular per les canals vives del cos de la societat.

Per bé que les temptacions no faltin (puix no han de faltar en bona economia cristiana), que tampoc faltin les nostres victorioses superacions d'elles!

Déu, que ha dit que *no serà coronat sinó aquell que haurà lluitat el bon combat de la vida*, també ha fet abaixar fins a nosaltres, per ministeri dels seus àngels, la força de la resistència cristiana i el secret de passar entre brases de foc sense estorollar-nos gens ni mica. I a l'endemà d'això, ens ha promès una indestructible glòria.

Esmentem-ho sovint!

MN. LLUÍS G. PLA

De l'amistat

Els greus trastorns ocorreguts en el món en els darrers anys i a l'ensenyament el malestar intel·lectual produït per les moltes escoles sofisticades han engendrat una fonda crisi de totes les valors humanes. De totes les virtuts se n'ha fet un estat invertit fent que resulti bo tot allò que no fa gaire consideràvem com vici o cosa insana.

La paraula crisi s'ha generalitzat. Crisi de pau, d'ordre, d'autoritat i de treball; crisi d'art, de literatura, de valor intel·lectual. Però cap crisi no resulta tan greu com la crisi de l'amistat.

La major part dels homes no saben prou bé el que significa la paraula *amic*, ni la grandesa de l'amistat; perquè pocs són els que s'han parat breus moments a meditar-ho.

En altres temps, el nom d'amic era ja com un títol de noblesa. I l'amistat era el patrimoni de tota la gent de bé, per això Aristòtil deia que *la veritable amistat sols pot estar entre els bons*. L'amistat ho era tot, perquè entre amics no hi havia secrets, ni greuges; entre vers amics l'amor, l'afecte, la unitat, l'ajuda, la caritat, la defensa eren el patrimoni de la vera amistat. Que bo era ésser amic en els temps en què l'amistat era veritablement evangèlica! Però ara, què és l'amic? què és l'amistat? *Plorem*, diu un celebrat filòsof, *la pèrdua d'un bon amic, puix serà difícil trobar-ne un altre. Plorem amb la pèrdua del ver amic, la mort de l'amistat*.

Certament, l'amistat d'ara no és pas tal com hauria d'ésser. És una mena de diplomàcia política amb mires al negoci, al frau, a l'interès ulterior; una mena d'engany premeditat amb el fi d'aconseguir quelcom en profit propi. I salvant rares excepcions, l'amic se l'enganya, se l'explota, se l'esclavitzava i se'l traeix quan convé o quan ja exhaurit ha donat el que podia, i, després de treure-li el suc, cum vulgament es diu, és lògic en nostres temps deixar-lo abandonat en la indigència o en la ruïna. Si l'amic és persona de diners o d'influència financera o política, l'egoisme, que sempre mira a l'endemà, farà acatament al diner, al mèrit polític, etc., no a l'amic, i encara que sigui dissolt i viciós serà home a qui s'aixecaran núvols d'encens i rebrà tots els honors. És que l'amic ric i influent és una valor amagada que en son degut temps serà efectiva, per això cal sostenir la vanitat humana per no perdre el negoci o profit del demà. Però, ai las!, l'amic pobre és sempre d'una valor nulla, objecte de burles i de murmuracions. L'amic ric pot donar, l'amic pobre demana; al primer se li ret acatament, al segon se'l menysprea. Vet aquí com s'entén avui l'amistat.

I si l'amistat està en crisi és perquè els sentiments cristians de molts són purament externs, internament són mancats de fe cristiana. Són els moderns escribes i fariseus, semblants a aquells a qui Jesús deia: *Sou semblants a sepulcres emblanquinats, que per defora apareixen bons als ulls de la gent i per dins estan plens d'ossos de mort i de brutícia. Així també vosaltres per defora sembleu certament justos a la gent, mes per dintre sou plens d'hipocresia i d'iniquitat*. Com aquells, doncs, són els d'ara i per això el sagrat llaç de l'amistat no serveix per unir als homes, sinó per enlairar o enfonsar segons els desigs o capricis de cada u.

Que feliç qui té veritables amics! Dissortat l'home que té amics de conveniència!

En veure en crisi tan greu l'amistat, creiem que no està lluny el regne de l'Anticrist.

J. M.ª SERRA DE MARTINEZ

Homenatge al Sr. Moragas i Barret

Al saló d'actes de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, s'ha celebrat l'acte de donar a don Francesc Moragas i Barret, la fotografia col·lectiva del personal de la institució a Barcelona, que aquest li oferí com a testimoni d'adhesió i afecte.

El sots-director, don Josep M.ª Boix, qui ostentava la representació de tots els funcionaris, pronuncià un eloqüent discurs d'oferiment, i exposà àmpliament la significació de l'acte que demostrava el sentit apreci de tots els que laboren a la Institució envers el seu director, la meritòria actuació del qual, des de la fundació de la Caixa, l'any 1902, ha aconseguit que en continuada progressió ascendent s'estenguin en l'actualitat les seves Oficines per totes les contrades de Catalunya i Balears, i sigui la primera entitat d'Estalvi i Assegurances Socials d'Espanya, desenrotllant una intensa obra social-benèfica.

Entusiastes aplaudiments de tot el personal coronaren la peroració del senyor Boix, i es convertiren en ovació en disposar-se a parlar el senyor Moragas, el qual, vivament emocionat, correspongué a l'homenatge de què era objecte amb sentides paraules. Exterioritzà la seva reconeixença per les proves d'afecte rebudes del personal, a la col·laboració del qual a l'obra directiva i dels Consells General i d'Administració de la Institució atribuïa l'èxit tingut per aquesta.

El president de la Caixa de Pensions, don Lluís Ferrer-Vidal i Soler, parlà en nom del Consell d'Administració per associar-se efusivament al merescut homenatge que es tributava al senyor Moragas, i expressà en eloqüents paraules la satisfacció del Consell per la lloable iniciativa del personal de l'entitat.

El conseller-delegat de l'Institut de Previsió, don Josep Maluquer i Salvador, féu constar, en nom de l'esmentat organisme oficial i amb sentides frases, la seva sincera adhesió a l'acte.

Finalment, el senyor Boix donà compte dels nombrosos telegrams i lletres rebudes d'adhesió a l'homenatge, de tots els funcionaris de les Sucursals de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, a Catalunya i Balears.

Concorregueren a l'acte el conseller-president del Patronat de Previsió Social de Catalunya i Balears, don Albert Bastardas; el conseller-vocal de la Comissió Executiva, don Lluís Serrahima, i l'inspector regional del Retir Obrer, don Joan Món.

S'associaren a l'homenatge i lliuraren expressives comunicacions els vice-presidents del Consell, senyors Monegal i Albó, i els altres consellers de la Institució.

Socialisme i Darwinisme

“Què cosa és l'home? — L'home és el darrer terme de la sèrie animal”. Així comença la primera resposta de la primera demanda de l'*Assaig de Catecisme Socialista* de Jules Guesde. I, veritablement, la doctrina d'aquell opuscle no trenca pas l'escala zoològica, i fa tants embuts i digressions l'autor quan ell mateix es demana quines diferències hi ha entre l'animal i l'home, que els socialistes catecúmens del tal catecisme es quedaran tal volta confosos no sabent distingir de l'un a l'altre, no sabent-se, per tant, definir ni distingir a si mateixos. El nostre catecisme catòlic defineix la diferència essencial en mots simplíssims: Raó, Anima racional, Paraula.

El darwinisme i el socialisme s'apuntalen l'un a l'altre, es cerquen, es compenetren. Carles Marx i Carles Darwin són els dos gegants barbuts que enquadren l'escut d'armes de la gran heretgia contemporània. Així doncs, tota propaganda socialista fa cap a l'evolucionisme, i tots els autors de l'escola materialista social parteixen del materialisme científic, repenjan-se en Lamarck els que no tingueren temps de conèixer Darwin, Huxley i Spencer. Els *Assaigs sobre Moral*, és a dir el tractat de moral anarquista de Pere Kropotkin — el llibre que autoritza la comissió dels atemptats socials atorgant el dret d'usar de la força “encara que sigui damunt les barricades o al tombar d'una cantonada” (cap. VI)—, furiós partidari del transformisme, predica l'origen zoològic dels sentiments morals (cap. III), i diu que la ciència moderna ha donat a l'home “una gran lliçó de modèstia” (cap. I), impostura horrible, perquè ço que l'evolucionisme ha donat és una folia explosió de supèrbia, negant que l'home estigui subjecte a Déu en relació de fill a Pare.

La doctrina de la lluita de classes es complementa molt bé amb la de la lluita d'espècies. Els sindicats que comencen essent associacions de lluita, diuen ells, purament professional, de seguida reten culte a la lluita social en si mateixa, i només hi ha un pas, a creure que tot és lluita en l'univers vivent: lluita per la vida. Es comença prenent part a la lluita de classes i es troba hom aviat emprat per la fórmula darwiniana: *struggle for life*. La idea de revolució social és inseparable de la teoria evolucionista. Unes vegades la revolució és, per aquella gent, l'acte d'accelerar conscientment l'evolució de l'espècie humana. Altres vegades, la revolució la proclamen indispensable per a eixir de sota de la classe burgesa, portada per l'evolució a un domini opressiu de la mateixa espècie. Tot darwinista s'ufana de la seva creença, precisament perquè és revolucionària, i els que s'hi adhereixen, prou els atrau més l'amor a la revolució que l'amor a la veritat.

La grossa sembrada de darwinisme, la varen fer aquí els àcrates de l'*Escuela Moderna*. Darwin, Spencer i Elisi Reclus eren els doctors predilectes del ferrerisme, i nombroses són les edicions eixides de la fecunda — tristament fecunda — casa pairal del sindicalisme barceloní. El seu patriarca, N'Anselm Lorenzo, progenitor i mestre d'En Pestanya, hi esmerçà els seus anys, traduint el que fou l'aliment

mental dels minyons de l'acció directa. A la vista en tinc una, que el títol sol és tot un horitzó: “*Las clases sociales desde el punto de vista de la evolución zoológica*”; l'escribí Carles Malato, la posà en castellà l'amic i mentor de Ferrer Guardia, l'avi del Sindicat Unic. Escolteu l'anarquista italià, que oi més de creure en Darwin creu en Haeckel, en aquell Haeckel truculent i falsari, científic de barraca. “Des del tronc primitiu, el protoplasma, grumoll gelatinós, fins a l'home contemporani; precursor del superhome entrellucat per Nietzsche, l'arbre genealògic ha enviat continuament arreu branques productores de nous branquillons”. Malato troba per a un altre capítol una síntesi bella i expressiva: *Darwinisme social*, i en altre lloc, posat a comparar l'home i el simi, no sap tampoc trobar en què es diferencien. “Pel cap i per la mà PRINCIPALMENT, no menys que pel desenrotllament dels membres posteriors es diferencien els homes dels seus cosins germans: l'orangutan, el ximpanzé i el gorilla”. I en el seu deliri de veure l'evolució a dins mateix de la nostra espècie humana, dubta — terrible insult als pobres i als obrers — que el cervell del proletari sigui tan crescut com el del fill dels refinats burgesos” (pàgines 47 i 48).

No és pas, el darwinisme, doctrina de pietat i de tendresa. La primera mossegada del simi, en acollir de bon grat el catecumen el seu bateig d'animalitat original, es clava al mig del cor de l'home. L'hoste de les selves fa presa en l'entranya humana, i la mata i secciona per la seva fibra més íntima: la religió. El darwinisme contesta l'origen i el fi de l'home, i per tant fa irrupció en una esfera que és sagrada, l'esfera pròpia de la fe religiosa. L'envaeix per a negar, per a destruir. No fa cap compliment. No hi ha convivència. I el socialisme, encara que no fos més que per donar entrada al darwinisme, seria ja per això sol incompatible, incongruent — malgrat cert omplir-se la boca de toleràncies i neutralitats — amb la consciència religiosa. Bé ho deia aquell Deslinières, que tant estimava el company Alcàntara, i que fou un dels primers doctors del socialisme explicats al públic de la Federació de Dependents de Catalunya. Després d'haver escrit que “la lluita per la vida és general i permanent, i el partit socialista la reconeix sota el nom de *lluita de classes*” (1), escriví aquella altra frase tan sinistrament certa i exacta, i que el seu traductor català no volgué llegir: “*Malgrat aquesta neutralitat, és evident que l'atmosfera socialista devindrà ràpidament mortal a les idees religioses*” (2).

La violenta agressivitat de les teories evolucionistes ens la descriu en la seva novella històrica, indegudament famosa, H. G. Wells: *Croquis de la Història Universal*. “Si l'home era el descendent d'una llarga sèrie d'animals, no hi havien doncs primers pares, no hi havia Paradís, no hi havia caiguda. I si no hi havia caiguda tot el cristianisme històric amb la seva història del pecat original i de la redempció, fonament de tota la moral cristiana, queia com un

castell de cartes." I aquest Wells, vet aquí que no sols troba qui li comenti i divulgui la síntesi darwinista de la història de la humanitat, que ha fet exclamar a Chesterton: és com si al senyor Wells li haguessin fet escriure una novella sentint ell especial rancúnia vers el protagonista. Aquest Wells troba també qui li publiqui en català ço que Anatole France en va dir: "La més clara, la més senzilla, la més veritable exposició del socialisme", i qui l'escampi entre els dependents de comerç: la Secció Permanent del nostre Centre Autonomista. Parlo per "*Aquest diantre de sabatots!*", sermó autèntic de caritat anticristiana, discurs tan foradat i estripat en la seva lògica i en la seva ètica, que em proposo, així que tingui lleure per agafar el martell, posar a aquells sabatots del senyor Wells, mitges soles i talons.

Del sindicalisme al socialisme hi ha un pas, i menys distància hi ha encara del socialisme al darwinisme: resultat que ben poca distància es recorre des del sindicalisme (doctrina de l'associació obrera de guerra, de vaga, de lluita social) a la irreligió. I per aquesta canyeria, tan curta, tan aviat muntada, entra a dintre l'hort dels nostres obrers, i en el cas concret d'ara, dels nostres dependents, l'aigua im potable, amarga i pútrida dels femers de la mentida. Ja veïeu, lectors, quina claveguera aquells tres articles de C. A. Jordana que ens ocuparen l'altre dia i són també causa de l'article d'avui. Doncs penseu que la Secció Permanent d'O. i T. que governa, es pot dir, el Centre Autonomista i que exerceix la dictadura a la Federació de Dependents de Catalunya, recomana a cada punt: "LLEGIU CADA SETMANA!! 'JUSTÍCIA SOCIAL', òrgan de la Unió Socialista de Catalunya"...

La Secció Permanent devé així solidària de les doctrines que *Justícia Social* propaga. En conseqüència, la Secció Permanent contreu una responsabilitat terrible en l'obra antireligiosa d'aquell portaveu. La Secció Permanent ultratja els seus socis apoiant teories que arrossegueu pel jaç de les bèsties la dignitat humana. La Secció Permanent es fa culpable de la destrucció de l'ànima dels dependents, perquè els lliura en mans dels falsos doctors. La Secció Permanent produeix als dependents de Catalunya, ajudant a devastar el seu patrimoni espiritual i a esmicolar en llur cor la fe i la consciència, un mal sense comparança més gros que el bé que pretén fer-los amb la defensa dels interessos de classe.

La religió és un interès humà, i és molt superior i molt anterior a la professió. Treballar per a l'augment de salaris, reducció d'hores, descans dominical, abolició de l'internat, termini de comiat, setmana anglesa, i treballar alhora per a la negació de la veritat religiosa, l'abolició de la fe i més concretament per a derrotar en l'ànima dels dependents Déu, Crist i tots els dogmes i tota la moral del Catolicisme, és voler que els dependents es vinguin l'esperit i la consciència. Amb quina qualificació reivindiquen el descans dominical els qui comencen per negar el *Dominus*, per blasfemar del Senyor del Diumenge? Pecat certament és que uns patrons qui creuen en el Diumenge facin treballar en Diumenge, però pecat certament major és negar la Veritat del Diumenge; és pecat contra l'Esperit Sant. En què us fundareu, joves darwinistes, per a demanar el repòs del Setè Dia, si negueu els Set Dies del Gènesi?

Per alguns avantatges econòmics ens volen fer perdre, els evolucionistes, la noció del Principi i del Fi de l'home. Guareixen el mal de queixal, i empelten el càncer, aquests falsos metges. A canvi de reformes materials, sovint il·lusòries, produeix en els seus adeptes, el socialisme darwinista, la catàstrofe interna la més terrible que pot patir l'home: la desorientació espiritual. Amb el paràgraf de Wells amunt copiat, pot fer-se un paral·lel retreient un paràgraf dels apologetes Guibert-Chincholle: "Què pot significar la religió en el cas d'un origen bestial? En les seves múltiples concepcions no serà més que un mode de secreció particular del cervell humà, i com que tota aquella està fundada en les relacions necessàries de la criatura amb el Creador, la religió desapareixeria en desaparèixer la doctrina de la creació. Per tant, la llei moral mancaria d'existència" (3).

Solament la religió realitza la funció d'orientar l'home. A l'home ben centrat, a l'home ben orientat, la fe ardenta i el sentit comú li resolen tots els problemes, tots els conflictes, totes les contradiccions possibles entre la fe i els sentits. Millor dit, per a ell no hi ha contradiccions ni problemes. Les ciències totes, ni amb hipòtesis improvisades, ni amb dades positives, no poden sorprendre a qui posa en elles una confiança solament relativa i secundària al costat de la Confiança, de la *fides* central, en la Paraula de Déu.

R. RUCABADO

(1) *Pour abolir la souffrance humaine*, 1918, p. 19.

(2) *Comment se réalisera le socialisme*, 1919, p. 42.

(3) Guibert-Chincholle. *Les origines*. Trad. espanyola, 1925, p. 302.

NO POT MANCAR A CAP CASA

LA PARAULA CRISTIANA

Revista mensual: 100 pàgs. de text

Estudis i comentaris religiosos i morals de les més prestigioses firmes nacionals i estrangeres.

Ciència - Art - Literatura - Cròniques internacionals.

Subscripció: Un any, 25 ptes.

Mig any, 15 ptes.

Número solt, 2'50 ptes.

Administració: C. dels Angels, 22 i 24

BARCELONA

L'evolució comunista

Els directors del comunisme rus, per poder con solidar el seu poder, han d'emprar procediments contraris a les doctrines que defensava Lenin. Seguint anomenant comunistes els bolxevistes i ni ells ni el poble practiquen el comunisme. Lenin volia donar una estructura nova al seu poble, donant una gran preponderància als elements obrers, però àdhuc els seus partidaris reconeixen que ha fracassat.

A Rússia no existeix una igualtat absoluta. Hi ha pobres i rics com a tot arreu. El vigent codi rus del treball reconeix la personalitat del patró. Certament que els patrons d'aquelles terres no tenen lleis protectores de la propietat, com els patrons dels pobles occidentals; però ningú no pot negar que en la vida del treball torna altra vegada a haver-hi la desigualtat d'abans. Si hi ha patrons i hi ha obrers, de fet equival a un règim de favoritisme. Amb el temps hi haurà homes rics i homes pobres. Els pobres d'abans seran els rics de demà. El comunisme no haurà servit per altra cosa que per enriquir alguns que vivien en la indigència i per empobrir els opulents. I quina importància té per a la felicitat del poble que els rics d'ahir es diguessin Pere i els rics d'avui es diguin Pau? Els que cantaven les excel·lències del comunisme no deien que anaven a abolir el règim capitalista i que tots els homes serien iguals?

Abans l'Estat és el que intervenia en el funcionament de totes les indústries, avui delega aquesta funció a un home que en el codi rus s'anomena patró, com en els codis de les nacions burgeses. I qui pot negar que aquest home si té esperit comercial i desenrotlla el seu negoci pot obtenir bons guanys? On és, doncs, la igualtat? On és el comunisme? Si el patró guanya deu i l'obrer guanya u, existiran altra vegada rics i pobres.

Ja era d'esperar que el comunisme obtindria aquest fracàs. És impossible abolir la propietat privada. Si treieu a l'home la possibilitat d'un guany, restarà inactiu. Dissortadament els homes no treballen per afavorir la humanitat, sinó per acumular riqueses. El que fabrica sabates no ho fa per evitar que les pedres cantelludes facin sagnar els nostres peus, sinó per a satisfer amb els guanys que obté les necessitats de la vida.

No crec, però, com molta de gent, que la propietat privada sigui intangible. Acceptem el principi de propietat, però moltes vegades hem pensat que seria altament beneficiós que es fes una revisió de certes fortunes. Els catòlics no podem de cap manera defensar els que s'han enriquit il·legalment. La propietat privada és justa i és bona, però són il·legals les fortunes que s'han obtingut explotant el pobre.

En blasmar els bolxevistes no pretenem tampoc defensar l'absolutisme dels tsars. Tan repugnants eren els crims que es cometien sancionats per les lleis despòtiques, com els que es cometien ara sota l'aparença legal de la defensa de la República soviètica. Són dues violències i dos absolutismes igualment reprovables.

Si abans sanglotaven a les presons llòbregues i tenebroses els que volien enarborar la bandera de la llibertat, ara sangloten i sofreixen els que no són partidaris de les violències bolxevistes.

Som enemics dels governs de classe. La veritable democràcia consisteix a donar el poder no a aquell que representa una casta privilegiada o un organisme determinat, sinó als que estan disposats a governar tenint en compte el bé general.

Quan es governa únicament pels amics i es dona únicament importància als interessos de classe, s'exerceix una tirania odiosa. Les lleis no s'han de promulgar per esclavitzar el poble, sinó per garantir la seva vida i la seva llibertat. Aquell que s'encimbellà per satisfer les seves concupiscències, no és un governant, sinó un ambiciós.

Recentment el Banc dels soviets ha obtingut un préstec important dels bancs alemanys. Amb aquest préstec Rússia podrà adquirir a Alemanya els productes que necessita per a restablir l'equilibri econòmic. Actualment està en relació amb els pobles de preponderància burgesa per a concertar tractats de comerç. Els bolxevistes, àdhuc els més exaltats, s'adonen que no es poden isolar del món. Un poble per fort que sigui no pot viure mural·lat. Si no té una vida d'expansió morirà asfixiat. Rússia s'anava asfixiant i demana auxili als pobles que menyspreava perquè li deixin estendre les ales damunt els mercats d'Europa.

Un diari soviètic ens assabenta (a Rússia no existeix premsa d'oposició) que s'està estudiant un projecte de llei en virtut del qual els tribunals de justícia deixaran de considerar un atenuant que l'acusat descendeixi de família obrera i un agreujant que descendeixi de nobles o de burgesos.

Veieu com a poc a poc va desapareixent la preponderància obrera? Si s'aprova aquesta llei seran iguals davant els tribunals els obrers i els nobles.

La República dels soviets anirà evolucionant i incorporant en la seva constitució totes aquelles realitats que s'entestava a negar. Es poden modificar les lleis, però no els homes. De moment podran torturar un poble obligant-lo a respectar i a complir lleis contràries a la seva naturalesa, però tard o d'hora triomfa la vida. L'home no és un ésser abstracte que el podeu plasmar de la manera que us plagui, sinó un ésser real que l'heu d'acceptar tal com és.

Passaran les follies comunistes, però restarà en el poble un sediment d'escepticisme religiós. Aquesta és tal volta l'obra més pertorbadora i anàrquica que han realitzat els bolxevistes. Ha estat foragitat el Crist de les escoles i els infants porten a la sang el virus revolucionari.

En cap poble del món s'han dit coses tan horribles de Jesús. Ni els diaris més avançats dels pobles occidentals s'atrevirien a reproduir les caricatures que s'han publicat damunt les planes dels diaris comunistes ridiculitzant Jesucrist. S'ha fet una campanya fortíssima contra el cristianisme.

Si jo hagués d'escriure la història de la Rússia

moderna empraria un títol de melodrama: "El triomf de les follies comunistes o la venjança dels jueus".

En el fons de totes les campanyes bolxevistes hi trobarem un odi semita. En temps del tsar els jueus foren mantes vegades perseguits, i ara s'han venjat treient a fora l'odi que portaven dintre. Els capdavanters comunistes són jueus. Amb el llapis i la ploma volen combatre el Crist! Pobres jueus!

Jesús és massa amunt perquè arribin fins Ell els esquitxos de lloç!

El vostre poder s'extingirà i sota el cel de Rússia tornaran altra vegada a vibrar les campanes. Ofendre Déu amb l'arma innoble del greuge, és el mateix que cloure els punys i amenaçar els astres que brillen enllà de l'infinit. No oblidin els jueus que Jesús és mansuet perquè és etern.

J. CIVERA I SORMANI

La pau del món

Un títol ben suggestiu i d'actualitat és el que encapçala aquestes ratlles, una qüestió de la qual s'han preocupat gairebé tots els tractadistes de política i sociologia, però que mai no es gasta ni es fa vella, ja que, dissortadament, la seva solució definitiva no sols no s'ha trobat encara, sinó que està força lluny d'ésser una realitat.

Més aviat podríem dir que el món, des d'aquest punt de vista, retrocedeix a passos agegantats; la pau és una cosa que sembla patrimoni dels nostres passats, l'esperit d'avui és ambiciós i egoista, i, per tant, guerrer i revolucionari. Cert que diàriament es celebren conferències internacionals que tracten de desarmament, de garanties de pau i de reducció d'exèrcits; no menys certa és l'existència, efectiva o no, d'una Societat de les Nacions, creada per un home de bona fe, cal reconèixer-ho, la qual és suprem tribunal d'arbitratge internacional; però tot això, lluny d'ésser el senyal de la pacificació del món, és la burla descarada que se'n fa, és purament la fórmula de paper per enganyar i deixar contents els idealistes, mentre que, amb més o menys publicitat, es construeixen cuirassats el tonellatge dels quals mai no havia estat igualat, màquines de guerra amb una potència destructora que deixarà petites les tristes gestes de la gran guerra. Igualment us assabenteu per la premsa dels estudis per descobrir un aparell que destruirà en un moment tot un exèrcit, o d'un altre que deixarà comarques arrasades... Què en treurem, doncs, de les paraules d'un Painlevé i d'un Hindenburg expressant desigs de pau, i d'un discurs de M. Coolidge manifestant l'esperit de pacifisme dels Estats Units de Nord-Amèrica i el seu sentiment per les catàstrofes que es preveuen, si de sota mà tots estan recelats, s'armen fins a les dents, desconfien els uns dels altres de la manera més oberta, mostrant de fet amb aquests actes ben pocs desigs d'entendre's amb altruisme?

I el temible és que en l'esperit de l'home dels nostres temps ja hi ha l'estat de guerra continuament, i no són tan sols els conflictes internacionals els que més amenacen, no són pas les lluites entre els germans de l'espècie humana, no; són les batalles entre germans d'un mateix país, d'una mateixa llengua, d'una mateixa constitució física i moral; és la temible lluita de classes les manifestacions de la qual creixen de dia en dia d'una manera alarmant. No es cregui amb el que vinc dient que abomino solament de la lluita de classes, que de paraula i d'acció es ve sostenint pels treballadors, amb el nom de reivindicacions obreres, perquè blasmo igualment o

amb més força, si cap, la conducta patronal que ha determinat la relativa legalitat d'aquelles gestes. Per altra part, la dictadura ha passat a ésser sistema de govern de molts pobles; els periòdics que més acceptació tenen avui per les masses són els que ja posen sota el títol: "periòdic de batalla".

En fi, per camins naturals, sembla talment que la societat ha de seguir per força un dels dos camins que assenyalen: o la guerra es desacreditarà, perquè amb les noves màquines de destruir sols s'aniran anorreant exèrcits i més exèrcits, sense que mai ningú no pugui guanyar en definitiva i llavors forçosament hauran d'entendre's a les bones, o bé la societat acabarà destruïda per ella mateixa i la seva desastrosa civilització.

Mes nosaltres tenim fe i bé podem esperar que el Cel desviarà els homes dels camins naturals on inconscientment s'enfonsen, i que la llum de les doctrines cristianes portarà la desitjada germanor entre els homes.

Precisament el mal rau aquí. Avui els homes, com més diuen que busquen la pau, més se n'allunyen. La pau és una conseqüència; no es pot buscar la pau imposant-la perquè sí, ha de tenir una base moral, ha d'estar garantida per una humanitat la rectitud de la qual sigui indubitable, per homes d'un fons (jo no trobo més que una paraula per qualificar-lo), d'un fons cristià. I fins al present es fa absolutament el contrari; totes les temptatives de garantir la pau internacional i social es fan a base de filantropies mancades de lògica, de les filantropies posades en boca d'homes formats amb les doctrines que pregonen la ruïna de la Societat per poder satisfer l'egoisme i les passions humanes; a base d'homes tan fermament orgullosos que refusen parlar de poders superiors als de la terra. Oi més, les nostres joventuts són educades amb esperit lleuger a base d'errors d'aquella mena i això és tant com garantir que al món no fruïrem ja més de pau.

El dia que les joventuts siguin educades amb el fons d'altruisme i sana moral que nosaltres seguim, el dia que els homes d'Estat reconguin l'eficàcia dels principis morals de la nostra fe i els sàpiguen avantposar a les passions humanes que tots sentim, la pau universal serà una realitat: però mentre duri l'abandó dels principis redemptors, les passions humanes alludides seguiran inalterablement el seu curs a despit de conferències, reunions i tractats, i la societat caminarà de dret a l'abisme que l'atrau, sense deturar-se per les gesticulacions i crits dels falsos regeneradors que pertot arreu surten.

JAUME MARXUACH

INSISTINT

Cap un nou estat social

Coincidint amb nosaltres apareix, damunt les planes de l'estimat col·lega *La Gaceta del Norte*, de Bilbao, un treball, degut a la ploma de J. de Medina Togores, amb el títol *Síntomas de evolución. La lección de la huelga inglesa*.

No anem a repetir el que escrivírem anteriorment d'aquesta magna qüestió, plantejada a Anglaterra i de la qual es fa ressò el senyor Medina Togores en el seu escrit.

Abans, s'hauria solucionat aquest greu conflicte amb el tancament de les mines i el comiat dels treballadors, però avui, amb l'organització de la classe obrera, a Anglaterra i arreu del món, això és de tot punt impracticable. Les noves normes socials fan que, si no per caritat, almenys per conveniència dels interessos generals de tota la nació anglesa, tan fortament i estretament lligats, hom cerqui una fórmula, un nou estatut de convivència entre els interessos dels patrons i capitalistes i els de la producció.

La guerra social, en aquell cas de tancament de les mines, fóra un immens desastre nacional i tot el món patiria dels seus efectes. Conflictes d'aquesta mena, mes no tan espaventables, n'han patit tots els països i s'han resolt. Conflictes en el conreu de la terra, solucionats amb l'associació de la mà d'obra i la propietat per mitjà del contracte d'aparceria. Conflictes de la indústria, solucionats amb l'arbitratge. Però pel que fa a la mineria, quan aquesta ha pogut apujar el preu de la mà d'obra, s'han arranjat. Si no fossin tan costoses les obres d'entreteniment i conservació i si no hi haguessin tants cabals esmerçats, també s'hi trobaria solució.

Una solució apunta el senyor Medina Togores, posada en pràctica no sols als Estats Units, França i Alemanya, sinó també a Espanya, i que coincideix amb l'exposat per nosaltres en aquestes planes: l'accionariat de la classe obrera, la qual devé copropietària de la producció per mitjà de l'adquisició d'accions de les companyies que avui exploten les grans indústries, intervé llurs negocis amb representació en les juntes generals i té àdhuc representats en el consell directiu.

El trust de l'acer dels Estats Units n'és una bella prova: algunes dotzenes de mils obrers són propietaris de milers d'accions. I no solament a Amèrica, també a Europa hi ha societats que obliguen llurs obrers a adquirir accions o els donen autorització perquè en puguin posseir.

Naturalment que tot això requereix una cultura superior i un sentit pràctic del qual encara, pel que

fa a la nostra indústria, estem ben allunyats; però l'exemple és prou perquè es democratitzi i s'arribi a això en la indústria i la mineria.

Jo recordo que, quan per primera vegada viatjava pel centre d'Espanya, i d'això fa prop de trenta anys, em contaren que en un poble de la Manxa hi havia unes mines les accions de les quals estaven en bona part en mans dels obrers i que qui posseïa un vuitè d'acció ja es considerava ric, pel rendiment que les accions produïen.

Però una flor no fa estiu. El problema cabdal avui es planteja arreu, i la guerra mundial l'ha agreujat. Bona prova n'és que totes les nacions signatàries del Tractat de Pau de Versalles l'han incorporat al Codi del Treball, que cada nació ha implantat, i d'allí nasqué l'Oficina Internacional del Treball, que en el temps que té de vida ha donat bona mostra del que de la seva actuació s'espera obtenir: fer més planera la tasca de govern de les nacions, que no s'enverinïn les qüestions entre patrons i obrers, i que la lluita de classes no sigui el preludi de la guerra social.

Es verament pràctic que l'esperit de justícia i caritat imperi arreu, que fugin la violència, per desgràcia imperant fins fa poc en el món del treball, i les doctrines comunistes, que alguns caps calents desitgen veure aviat instaurades per a satisfacció de llurs baixos instints, i que vingui un jorn que l'obrер pugui considerar l'amo com a un cap director i ordenador, no com a un tirà i explotador, i tingui l'interès propi d'ajudar amb el seu esforç a la prosperitat de la indústria, l'agricultura, la mineria i tot el que representi valor, riquesa, tranquil·litat i pau, que és el benestar dels pobles.

Exemple d'això, a Espanya, el tenim en algunes societats, poques per desgràcia. Cal esmentar, per exemple, que el Sindicat de Ferroviaris catòlics posseeix accions de la Companyia dels Ferrocarrils del Nord, i per tant dos membres del primer tenen seient en el Consell d'Administració de la dita Companyia.

Pel que fa referència a Catalunya, caldria tenir a mà el registre dels valors mobiliaris (Deute Municipal, Diputació, Mancomunitat, Tramvies, Camins de Ferro, Electricitat, etc., etc.) en mans dels treballadors que retallen el cuponet.

Si bona part d'aquest estalvi s'esmerça en la indústria, l'agricultura i la mineria, potser que es deturés el torb que a tota pressa ens ve al damunt, agreujat encara perquè l'esperit de caritat, l'esperit de Déu, ha fugit de la societat, substituït pel baix i groller egoisme, que és el mal del món.

J. GUILERA VILLARREAL

Aquest número ha passat per la censura governativa

De re comunista ⁽¹⁾

V I DARRER

Dues són les preocupacions dels homes normals durant la vida: Maldar per les necessitats i béns temporals i assegurar-se la salvació eterna.

Per homes normals entenem tots els qui volen saber i saben que som un compost d'ànima i cos.

Si preocupar-se de l'eterna salvació atany a tota criatura humana, cap no és lliure del tot, tampoc, de l'altra cura; que fins aquells més rics, els potentats, cal que vigilin per tal de no perdre els tresors que posseeixen, o bé heretats o bé assolits d'ells propis.

Cap, però, d'ambdues frisançes per res no afecta, avui, els homes russos, sota l'alta, paternal, amorosa i atent tutela soviètica.

Qui, doncs, més feliç que el lliure de temences, segur del seu present per tots conceptes, tranquil per l'altra vida, que no compta?

Qui, per tant, més joïós que els obrers russos? Parlant-ne en veritat, hom pot ben dir-ne el gaudi passejant damunt la terra!

Habitacle, aliments, vestits i beure, res no els pot mancar. Si emmalalteixen, el metge els assisteix; les medecines troben de franc a ca l'apotecari. L'enterrament pagat... Poden morir-se tranquils per fills i dona. La mainada té un pare amorosí: el bolxevisme, i la muller novell marit troba. Què més a demanar? Què més desitgen?

Quant a l'altra vida, és una farsa. Déu no existeix. Pecat, cap no pot fer-se'n, llevat la traïdoria al bolxevisme.

Per esborrar, però, dels caps obtusos la idea que hi ha un Déu, basta un exemple. El senyor Pla, descrivint el poblat fabril de Sermovo, diu: *Val més no entrar a les cases. Trobareu un porc darrera el bressol d'una criatura, o les gallines picotejant als fogons. L'església es l'única construcció de rajols que existeix... El bolxevistes, però, l'han tancada.* Després, detalla la CIÈNCIA que hom expandeix entre els obrers i continua: *Trobem també a la fàbrica un Comitè antireligiós. La definició d'aquest Comitè és suficient per demostrar el fi que es proposa. L'Estat rus té, en realitat, una religió i una filosofia oficial: el marxisme, el materialisme.*

No cal insistir; no precisem més exemples, car tots sabem que el Comunisme és, per se, ateu. Això no vol dir que, com que l'ateisme no es compagina amb la naturalesa humana, les icones de la Santíssima Verge i dels sants hagin romàs sense substituïts. Ara, els obrers russos adoren les imatges de Lenin, de Marx, de Trotski i altres bones peces consemblants, presents o pretèrits; ara hom va en pelegrinació a visitar la tomba de l'immortal (això és ço que ell sent, ésser immortal) Lenin.

Com dèiem abans, un poble que ho té tot assegurat, forçosament cal que sigui felicíssim. L'allau humana, com a tal massa, sempre és joiosa, fins els dies dels majors estralls. Tothom ha vist i ha llegit de pobles divertint-se, en plena guerra i atuits de pèrdues. El poble rus, al qual no manca res ací, el

qual res no ha de témer de l'enllà, deu ésser un poble festiu, enjogassat, cridaner... Vejam ço que ens diu el senyor Xammar, des de *La Veu de Catalunya*.

Aquest senyor descriu *El Gran Premi de Moscou*, al qual ell assistí. Escoltem-lo: *No m'ho vaig deixar escapar. Petrovski Parc és a curta distància de Moscou... El millor és anar-hi amb automòbil. Primer per la comoditat; i, segonament, perquè així s'aprèn el que costen els automòbils de lloguer a Moscou. Són el servei més car del món. Per portar-vos a Petrovski Parc (10 quilòmetres) el xòfer de moment us demanarà dos o tres xervonets. Un xervonets són, si fa o no fa, 35 pessetes; però els xòfers de Moscou són gent que, posada a demanar, no els ve d'un xervonets. El lector recordarà que, en un dels precedents articles, posàvem els xòfers entre els estaments no categoritzats; diguem-ne de fes el que et sembli.*

Vejam el motiu de l'avantatge xoferià. Els xòfers de Moscou poden cobrar el que volen, sense por de veure's perseguits per extorsió de beneficis excessius (delicte greu a Rússia), perquè tots ells són, — segons m'han assegurat — confidents de la "Gepehu". Al revés dels cotxers, monàrquics i devots la gran majoria, disposats sempre a portar-vos de punta a punta de Moscou per un ruble, propina compresa. Ço és, tres pessetes i mitja.

Però... anem a extasiar-nos davant la inexhaurible joia russa. El mocador vermell, lligat al cap a la napolitana, vol dir que la senyora o senyoreta que el porta és comunista, i té ganes que la gent ho sàpiga. Les conveniències socials exigeixen, a la Rússia d'avui, que les dones vagin mal vestides, si no volen fer-se mal veure. Però, en canvi, — o misteri! — contra els perfums i els fards, no hi ha res a dir... Molta blancor, moltes taques llampants, molta fortor i molta misèria. Persones assabentades m'asseguren que l'Orient és això.

Una gran gentada, hem dit, i una gran mobilitat també. La massa és extraordinàriament bellugadissa; però amb prou feines fa remor. Una de les coses per les quals el foraster es troba més vivament colpit, és aquesta quietud estranya que regna a tots els llocs d'esbarjo. L'"Hermitage" — el Turó Parc de Moscou — sembla el jardí d'un convent de clausura. Ningú no gosa a riure, ni a dir un mot més alt que l'altre. Hom es pregunta per què aquelles persones tan poc animades no s'han quedat a casa; i l'estranyesa augmenta encara quan comencen a tractar russos i veïen que, individualment, acostumen ésser més aviat expansius, xerraires i amics de la tabola. És evident que la manca de gatzara col·lectiva és un fenomen revolucionari. Un ciutadà rus o una ciutadana russa no han de cercar distraccions, ni divertir-se d'una manera frívola i occidental. Que no tenen la sort de pertànyer al poble que ha fet la revolució socialista i soviètica? Doncs, què més volen? Aquesta és la doctrina oficial, i això fa que l'"Hermitage" i el camp de carreres de Petrovski Parc siguin, avui, uns indrets extraordinàriament malencònics.

Creiem perfectament inútils els comentaris.

El senyor Xammar diu, després, que els soviets

(1) Vegi's CATALUNYA SOCIAL, núms. 225, 227, 228 i 230.

no han pogut suprimir el joc. *A Petrovski Parc es juga ferm i el beneficiari del joc és l'Estat.* I acaba el seu sucós article amb aquestes paraules: *A l'entrada del camp de carreres de Petrovski Parc hi ha un rètol immens, amb lletres blanques sobre fons vermell, que diu: "Proletaris de tot arreu: uniu-vos".*

Sí, uniu-vos, obrers; i si voleu passar de la dignitat d'homens al nivell de bèsties de càrrega, poseu-vos sota el jou dels brètols comunistes, els caps dels quals res no envegen, per la vida que a les costelles dels obrers saben donar-se, al més opulent i disbauxat dels capitalistes.

Per acabar. Crec que el més apropiat clou d'aquests senzills comentaris és copiar algunes frases que, de la boca d'un comunista dels més "purs", transcriu el senyor Pla, en el seu article *La vida i la Nep*, que, de Rússia estant, publicà *La Publicitat* del dissabte 29 d'agost.

Diu el comunista dels més "purs": *Ara hi ha de*

tot. Prostitució, criatures abandonades pels carrers, mendicitat, es donen propines, hi ha cotxes de lloguer, embriacs, tavernes, notaris, "nepmans", això és, persones que s'aprofiten de la Nep, nous rics.

El pagès paga la contribució amb gust, perquè considera que cada rebut és un document que demostra el seu dret de propietat. El pagès vol la terra, i no comprèn que la terra sigui de l'Estat i ell en tingui l'usdefruit. Vol la plena i absoluta propietat.

Es clar; com que el Comunisme és contranatura!

Quan Virgili hagué mostrat a Dant aquell gorg pestilent on es revolquen els condemnats per la llausanja vil, i altra misèria moral que l'adullació al dimoni no és el Comunisme, s'exclamà fastiguejat de tanta podridura: *E quinci sien le nostre viste sazie.*

Nosaltres, semblantment, desviem, l'ja, l'esguard de tanta pestilència.

VÈRAX

Apreciacions sobre feminisme

En diferents ocasions, avalats amb les corresponents signatures, d'aquestes planes estant s'han exposat diversos punts d'albir sobre l'anomenat problema feminista. Davant de la disparitat de criteris i creient en la bona fe de tots en esplaïar en el paper els respectius sentiments, referents a la palpitant qüestió de què parlo, em decideixo, al meu torn, a dir-hi la meua, sense altra pretensió, naturalment, que la d'exposar la particular manera de pensar.

Innegablement, l'origen de l'home i de la dona és el mateix, creats per la totpoderosa mà de Deu; les diferències orgàniques entre ells podem considerar-les com a cosa merament secundària, i no podem pendre-les com a punt de sortida per a establir diferències en llur actuació en la vida; si considerem els altres organismes vivents, és que la diferència de sexe, implica, en general, diferent manera d'actuar? A més aquestes diferències no corresponen en res a les facultats anímiques (no estarà de més recordar que aquestes són les facultats directives de l'ésser humà) i, per tant, molt bé podem considerar-les com a secundàries. I fetes les dues consideracions del comú origen i de la idèntica aptitud per a l'actuació de l'esperit, pregunto: Quin fonament hi ha per negar a un dels termes del paral·lel que estem fent, encara que sols sigui un dels drets que concedim a l'altre?; acabant, consegüentment, amb la completa creença que no hi ha ni la més lleu raó per afirmar que certs drets no són assequibles per a la dona.

Pena fa de veure com la consideració social de la dona ha estat sempre objecte dels més gran atacs i fins desconeguda. El cristianisme enlairà la dona i féu desaparèixer, també en aquest punt, les aberracions paganes; però, de la mateixa manera que vint segles de predicació cristiana no han pogut

anorrear l'esclavitud, latent encara i amb força vitalitat, tampoc la dignificació de la dona no ha conseguit el seu total reconeixement en les legislacions positives. Certament, no veig la raó que pot tenir el senyor Marxuach quan diu: "... no deu (el cristianisme) considerar-la (a la dona), però, amb iguals drets que l'home, quan sotmet l'esposa al marit com a Crist ho està l'Església..." (1). Sotmet l'esposa al marit, però no la dona a l'home; i precisament aquí podem veure la igualtat de condició que el cristianisme atorga a l'home i a la dona quan els posa en un pla d'igualtat en el contracte matrimonial, no veient-li, jo, desigualtat en condició, de la mateixa manera que no li puc veure en l'individu que forma societat amb un altre reconeixent-lo gerent exclusiu; tot el més hi ha voluntària cessió de drets en ambdós casos, però mai reconeixement implícit d'una superioritat en essència. Mes, el cristianisme dignifica la dona i en certa manera la fa superior a l'home, quan sols Ella és col·locada en l'immediat pla inferior a la divinitat.

Malgrat aquest enlairament actual de la dona, en la pràctica, però, veiem com els mateixos drets civils, que avui no són, en teoria, negats a cap ésser humà, li són atribuïts amb grans limitacions. En efecte, la llibertat de treball està plenament reconeguda; tanmateix, fins ben recentment, no s'ha admès la dona en els estudis superiors, i tot i això, avui dia, esperits temorecs creuen que la professió de certes carreres i certs estudis significa una minva en la feminitat de la dona. Admesa la igualtat en les facultats anímiques d'home i dona, crec jo que tota cultura és adequada i enquadra perfectament al seu esperit; altrament, en els casos patolò-

(1) *El problema feminista*, CATALUNYA SOCIAL, 9 de maig de 1925.

gics o legals referents a disparitat amb el seu marit, per exemple, no es confiarà millor una clienta a la dona metge o advocat? I no ens digui, tampoc, el senyor Marxuach: "... si així fos, també per tenir cames i braços trobaria natural que faci de paleta o ferrer" (2), puix que, a part que crec una inconveniència barrejar i comparar facultats espirituals amb fisiològiques, puc dir-li, a la meua vegada, sense que això vulgui dir que en sigui entusiasta, que pobles han existit on la dona ha estat dedicada a aquests quefers, i puc certificar-li que avui mateix, no en llogarrets endarrerits, sinó en ciutats tan importants com Tetuan i altres del Marroc septentrional, tots els serveis públics, àdhuc el penós de la neteja, estan confiats a les dones, havent-les vist, carregades llurs espatlles amb pesadíssims feixos de llenya, venir alegres del treball; si aquest treball femení ha estat, és i té una tradició constant, bé crec que pot considerar-se com a natural.

La propietat és un altre dret on la dona troba determinades limitacions. Soltera està sotmesa al pare i casada al marit, en les seves contractacions. Reconeguda la capacitat intel·lectual de la dona, idèntica a la de l'home, no comprenc el perquè d'aquestes limitacions. Si l'excusa és la necessitat d'una autoritat dirigent en tota associació, no crec que degui establir-se el sexe com a diferència bàsica, ja que, en molts casos, amb major capacitat intel·lectual es veurà sotmesa la dona a les arbitriarietats d'un marit completament incapaç.

Trobo fora de raó, per altra part, la desigual condició civil de la dona en l'adulteri, ja que la responsabilitat és sempre exigida majorment al de major consideració civil, i, en aquest cas, ens trobem amb la paradoxa jurídica que, negant a la dona molts dels drets que reconeixem a l'home, la fem objecte d'una major responsabilitat.

I si això és en el civil, què no direm referent a drets polítics, que li són quasi en llur totalitat negats! Cada dia, però, s'obre més pas el corrent d'admetre la dona en l'administració pública i en les esferes dirigents, si bé també aquest reconeixement de nous drets a la dona és objecte de molts atacs i diatribes. Hi ha qui diu que la dona, sense tradició governamental i administrativa, ho faria molt malament; evidentment, l'ésser o no bon polític no és facultat inherent a un sexe determinat sinó a l'individu, i, per més esforços que faci, no puc comprendre que l'home sigui a priori possiblement apte, i en canvi la dona ja per naturalesa sigui inepta. Maria Bonshoms creu que la participació de la dona en les lluites polítiques constituïria un perill per a les dretes (3); crec que l'illustre escriptora va equivocada en formular aquesta apreciació. La dona, tal vegada per aquest retraïment en què ha viscut, con-

serva molt millor que l'home la fisonomia religiosa i, contràriament, en seria la millor defensora, a part que la llavor esquerrana acatòlica pot trobar, i de fet troba, en l'element obrer masculí, camp d'excel·lent adob, i, per tant, amb el mateix criteri, també l'home hauria d'ésser privat del vot. Altres afirmen que concedir el vot a la dona representa donar un vot de més al pare, al marit, a la persona en fi a qui estigui sotmesa, fent, al meu criteri, una gran injustícia a la dona, suposant-la ésser abúlic i sense independència intel·lectual. Molt corrent és l'afirmació que les dones, dedicades a la política o a l'administració, negligirien, en absolut, llurs tasques familiars; també considero gens fonamentada aquesta opinió. Les tasques administratives o dirigents de la dona, a l'igual que les de l'home, temps sobrat deixen per a complir els deures de la llar. Prat de de la Riba, el gran patrici, malgrat el seu grandíssim treball polític, es dedicava també a la seva professió, a la direcció d'un important diari barceloní, i encara li restava temps per a ensenyar la Doctrina i resar el Rosari junt amb els seus fillets, en la pau i tranquil·litat casolana. Durant la passada guerra, en el major nombre de les nacions en lluita, les dones s'hagueren d'encarregar de les tasques administratives, sense que la vida familiar es veiés profundament ni radicalment alterada. Per altra banda, les obreres de les fàbriques i dones amb treball fora de casa seva, tenen ocupades menys hores que les necessàries a la dona amb tasques administratives o governamentals? Naturalment que en la vida familiar és absolutament precisa, en determinades ocasions, la presència de la dona, però a l'igual que existeixen els preceptes legals referents a protecció a l'obrer gràvida o esdevinguda mare, res no nega possibilitat a la seva existència en les activitats femenines de què parlem. A més, l'ésser electora, reconeguda la capacitat femenina, no constitueix cap obstacle a la vida de la llar, i la d'ésser elegible sols indica la possibilitat d'aspirar a un càrrec públic aquelles dones que, per llur posició social o aptituds reconegudes, no hi tinguin altre impediment.

El posar en un pla d'igualtat completa l'home i la dona, altrament que obra de justícia, és obra de regeneració social. Sols acostumada a veure's igual a l'home, amb noció de la pròpia independència i responsabilitat, considerarà la dona que en el món la seva activitat ha d'ésser reconeguda, que la seva obra serà jutjada per la posterioritat i el seu treball ha de donar esponsorosos fruits. I amb aquesta plena consciència de la possibilitat d'una vida independent, desapareixerà aquesta por, en certa manera, en l'estat actual, comprensible, de la dona a la solteria i la tendència hodierna de la dona a realitzar el primer matrimoni factible sense calcular la ulterior felicitat pròpia, del marit i dels fills, bo i destruint l'essència de la família, base i fonament de la societat.

GUILLERM DE VARIOC

(2) Article abans esmentat.

(3) *El vot femení*, CATALUNYA SOCIAL, 4 de juliol 1925.

Ja sou subscriptors de CATALUNYA SOCIAL?

D'ací i d'allà

Diu un col·lega que les obres d'urbanització de la plaça de Catalunya no s'acabaran fins dintre un any.

Es tracta, doncs, d'unes obres de caràcter monumental.

El mes de desembre de l'any passat es varen començar i no s'hi veu la feina feta.

Bé és veritat que s'han fet voreres de setze metres i que s'han apilotat masses enormes de pedra.

Segurament no es farà l'Exposició d'Indústries Elèctriques, però en canvi tindrem una plaça única al món. I els estrangers que haurien vingut a visitar l'Exposició, vindran a admirar l'admirable perspectiva de la plaça.

Les obres costaran únicament quatre o cinc milions de pessetes.

La plaça de Sant Marc, de Venècia, comparada amb la nostra, serà una cafetera russa.

Ah! si els italians tinguessin arquitectes com els nostres!...

***

La Peregrinació Patriòtica fou acomiadada amb crits d'entusiasme.

En alguns Ajuntaments han sortejat els regidors que havien de formar part de la peregrinació.

Es aquest un mal procediment.

Si arriben a sortejar els de Barcelona i surt, per exemple, premiat el senyor Marimon, l'haurien posat en un compromís. De totes maneres ja s'hauria defensat perquè és un senyor que parla molt bé.

***

Ara sembla que torna a estar de moda afirmar que l'home no és descendent del pare Adam, sinó d'un gorilla.

Quin honor per a la família!

Aquesta campanya ens fa el mateix efecte que si un individu honrat s'entestés a demostrar que el seu pare no era un bon home sinó un malfactor.

***

El senyor Garriga i Nogués, que és un banquer de la Rambla de Canaletes, ha presentat una instància a l'Ajuntament demanant que les Rambles es converteixin en boulevard.

Aquest senyor creu que obligant els transeünts a passar per davant de la seva casa bancària farà moltes més operacions.

Serà veritat que estem condemnats a prosa eterna?

Quin concepte es tindria d'una ciutat que presen-

ciés impassible com són destralejats els arbres i com desapareix l'alegria dels ocells i la bellesa de les flors?

Es que creieu que això són sentimentalismes?

Una ciutat no és únicament un agrupament de cases. Hi ha coses que si es fan desaparèixer maten l'ànima de la ciutat.

Voldrà el senyor Nebot fer desaparèixer el passeig més popular i més típic de Barcelona?

***

L'alcalde de Sitges es veu que és un home d'aquells dels quals es parlarà molt de temps.

Ha comunicat a la premsa d'aquella vila que ha de traduir els originals per a sotmetre'ls a la prèvia censura.

Aquesta disposició ha estat, naturalment, molt comentada.

Nosaltres no volem comentar-la.

Per alguna cosa és alcalde.

***

Es veu que això del cop de puny dona molt.

El teatre Olympia (la cabuda és de sis mil espectadors) es ple a vessar quan hi ha dos homes que es fan malbé la cara a cops de puny.

A un dels camps li ofereixen un milió de lires si vol apallissar un boxador a la ciutat de Milà.

Un milió de lires per a donar una pallissa a un home!

De vegades, però, als camps, que són uns homes molsuts que quan s'inflen fan feredat, també els toca el rebre.

Però si ho paguen tan esplèndidament bé es poden deixar donar mitja dotzena de cops de puny.

No ens estranya que en aquests temps triomfin els que tenen el cop de puny privat.

Avui al món s'imposen no els que tenen raó, sinó els que tenen més força.

***

Cada dia es veuen més xerraires pels carrers que criden i gesticulen davant d'un grup de badocs.

Aquest és un espectacle que no és gaire edificant.

Es que a Barcelona no hi ha botigues? Per què serà que el poble escolta els xerraires?

S'hi guanyaria molt si deixessin de parlar els que no diuen res.

El que passa

ESPANYA ENDINS

Ha arribat a la nostra ciutat l'Il·lustríssim senyor Bisbe de Corico, Coadjutor del de Barcelona, doctor Miralles. Com era d'esperar, ha rebut demostracions de simpatia i d'adhesió que posen de relleu la fonda religiositat del nostre poble.

No cal dir que CATALUNYA SOCIAL, que és una publicació obertament confessional, es posa a les ordres del nou Prelat i li ofereix la seva adhesió incondicional.

Aquesta setmana ha estat riolera i alegre com uns picarols. La veritat és que no n'hi havia per menys. Ha dit un escriptor francès que Espanya és el poble més alegre i més optimista del món.

L'exèrcit vencedor ha estat aclamat pels carrers de Madrid. El poble s'ha llençat al carrer capint la transcendència i l'abast de la victòria. El cabdill moro ha hagut de mossegar la pols de la terra.

Els soldats travessaven els carrers de Madrid, satisfets d'haver sofert per la pàtria. Han conegut les dolors i les angoixes de la guerra, però han tastat també les dolçors de la victòria.

Han vibrat els clarins a l'entorn de la multitud entusiasmada i el sol ha posat una mica d'or damunt els domassos llampants que agençaven balcons i finestres.

El President del Directori serà homenatjat.

S'ha celebrat amb la solemnitat de costum la festa de la raça. Amb aquesta avinentesa s'han pronunciat parlaments molt eloqüents parlant de la influència espanyola a l'Amèrica llatina i s'han llegit poesies sentimentals amb el noble propòsit d'estreñer llaços. Els pobles d'Amèrica, que han estat plasmats per la mà generosa d'Espanya, mare de pobles, han celebrat també festes de germanor que posen de manifest el seu amor vers el poble que els va esbossar el camí de la riquesa i de la civilització.

Ha estat alçada la clausura de l'Orfeó Català. El tancament de l'Orfeó significava un perill molt gran per a la seva vida artística.

Ara tornarem a sentir cantar les nostres cançons.

ESPANYA ENFORA

Els comunistes francesos han posat de relleu llur impotència. Pretenien paralitzar la vida del treball, i els obrers, amb molt de seny, no han volgut anar a la vaga. Aquest moviment no tenia res a veure amb les reivindicacions obreres. Era una vaga que si

hagués reeixit hauria tingut conseqüències polítiques.

Adhuc l'òrgan de la Confederació General del Treball ha confessat que els comunistes han tingut un fracàs sorollós. La tolerància del govern ha servit per a posar de manifest la poca popularitat dels directors del comunisme francès. Si haguessin estat perseguïts haurien pogut fer creure que tenien una gran força. Ara s'ha vist ben clarament que no representen les organitzacions obreres.

Alemanya ha estat admesa a la Societat de les Nacions. A la Conferència de Locarno s'han imposat els de més bon sentit polític. És preferible que Alemanya estigui lligada amb les nacions que formen part de la dita Societat, que no pas que la deixin isolada.

Alemanya, amb un règim de pau, pot refer la seva desballestada economia. En canvi, si és contínuament hostilitzada pels pobles amb els quals va lluitar, hi haurà constantment a Europa un desequilibri econòmic. És massa forta Alemanya perquè se'n pugui prescindir.

Es deia que Mussolini aniria a Locarno per a signar el pacte renà, però sembla que per ara no pensa realitzar aquest viatge. El govern suís havia prohibit que es fes cap manifestació de simpatia al dictador italià, per evitar contramanifestacions. Segurament quan aquell govern s'assabenti que Mussolini no assistirà a la Conferència de Locarno, tindrà una alegria per treure's del davant una grossa responsabilitat.

A Itàlia, baldament l'optimisme de les notes oficials, no hi ha pau. Les passions són fortament exacerbades. Cada dia hi ha topades violentes entre els amics i els enemics del feixisme. Amb aquestes lluites internes és impossible que progressin els pobles. Mussolini ha arribat a creure's que ell és Itàlia i que aquells que no volen teixir-li una corona de llorer són enemics seus.

A darrera hora es diu que Mussolini anirà a Locarno.

La qüestió de Mossul sembla que no farà arribar la sang al riu.

A Turquia es varen fer manifestacions hostils a Anglaterra, però aquesta nació té els nervis molt ben equilibrats.

Els anglesos són els homes que tenen més lluc polític. Adhuc els partits més avençats tenen un seny constructiu que els allunya de les eixorques violències.

Anglaterra declara la guerra als pobles quan a ella li convé i no quan convé als altres.

Per això hem de creure que la qüestió es solucionarà satisfactòriament i els turcs bel·licosos no tindran necessitat de fer voleiar la bandera de combat.

J. C.

Noticiari

ESPANYA

Durant el passat mes de setembre la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha rebut per imposicions la quantitat de 15.326.721 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi, terminis mensuals de pensió i capitals diferits reservats, 14.774.442 pessetes, resultant, per tant, una diferència a favor de les imposicions de 552.270 pessetes.

A 30 de l'esmentat mes el saldo d'operacions de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis era de 229.784.825 pessetes, de les quals corresponen 195.270.589 a l'Estalvi a la vista; 2.072.872 a Estalvis diferits i 32.441.364 a Segurs socials.

En el mateix mes abonà per compte de l'Estat 288 subsidis de maternitat, d'import total 14.400 pessetes, concedits a les mares obreres que han acreditat trobar-se inscrites en el Règim de Retirs obrers i haver complert les altres clàusules que regulen la concessió del subsidi.

—A l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre s'han celebrat dues importants reunions de Sindicats Agrícoles de la Costa de Llevant, interessats en la importació de llavor de patata anglesa Royal Kidney.

El principal objecte de la reunió era donar compte d'una reial ordre que ha obtingut el Sindicat de la Costa de Llevant (Mataró), per la qual se li concedeix franquícia de drets de Duana en la llavor que importi per a distribuir-la entre els seus socis agricultors.

Tal exempció, que si bé està reconeguda concretament per la Llei de Sindicats Agrícoles, mai no s'havia fet efectiva, produí gran satisfacció entre els reunits, i acordaren demanar-la molts altres Sindicats que també tenen fetes compres de llavor de patata a Anglaterra i entre els quals es troben els Sindicats de Malgrat, Calella, Vilassar, Premià, Masnou, Teyà, Sant Pol y algun altre.

El president de l'Institut ponderà la importància del reconeixement del dret obtingut pel Sindicat de Mataró, i recomanà que es faci ús d'aquest amb tota lleialtat.

—A la sessió recentment celebrada del Consell directiu de la Federació d'Exportadors d'oli d'oliva d'Espanya assistiren representacions de totes les regions productores i de totes les entitats exportadores.

Quedaren aprovades les gestions fetes per la presidència i d'una manera molt especial les que es dirigeixen a obtenir adequada confirmació dels mercats estrangers.

—Copiem d'un diari local:

La premsa està subjecta, tofa, sofa la fèrula de la Censura Governativa, la qual sense pietat ratlla tot el que li sembla sospitos. Els espectacles tenen també una inspecció de malla estreta.

No obstant, altres coses que es dirigeixen al públic no tenen cap mena de control, sens dubte perquè llur finalitat cultural cau de ple dintre de l'ortodòxia dominant.

En primer terme hi ha els "charlatanes", que prediquen el que volen, sense la presència del delegat de l'autoritat. Es van estenent per Barcelona.

Vénen després els cantadors i venedors de "romanços". Alguns van amb el cartell terrorífic que en l'escena del moll surt en "La mel als llavis", de l'Olympia. La literatura que expandeixen és realment de la que honora una civilització.

Com que, amb els dos aspectes esmentats, el període de cultura iniciat no era ben complet, s'ha afegit per mercats, places i carrers, sessions públiques de somnambulisme: la "mèdium" s'adorm, i endevina que endevinaràs. Les pràctiques esperitistes tenen un excellent mitjà de proselitisme, els fruits del qual es comencen a veure en algun lloc del Paral·lel.

—La Caixa d'Estalvis del Sindicat Agrícola de Carlet (València) ha acordat destinar 250.000 pessetes per la construcció del local social, en el qual tindran cabuda totes les institucions de caràcter catòlico-social.

Part de l'edifici en projecte es destinarà a escoles, a les quals es destinen 150.000 pessetes.

Els locals d'elaboració de vi són immensos, puix cada dia s'hi poden entrar 5.000 hectolitres de vi, demés els secadors de pansa, magatzem d'arròs, garrofa, oli i productes tots. No cal dir la situació pròspera del dit sindicat catòlic.

—El mateix podem dir del Sindicat Agrícola Catòlic d'Almazora (Castelló de la Plana), que ha reunit alguns milions de pessetes per canalitzar l'aigua des del terme d'Alcalá de Chisvert, per convertir en regadiu les ardentes terres d'aquell poble.

ESTRANGER

A proposta de la delegació espanyola, la Conferència Internacional de la Propietat Industrial ha elegit, per aclamació, com a president, el delegat holandès senyor Prins, i vice-president Mr. Brown, delegat dels Estats Units.

S'ha discutit el reglament de treball i una sollicitud de la Cambra Internacional de Comerç, que desitja ésser admesa. Després d'una llarga discussió i a proposta de la delegació espanyola s'ha acordat que sols s'acceptava la presència de la dita Cambra de Comerç amb caràcter oficiós.

El delegat dels Estats Units ha demanat que la Conferència acceptés, amb caràcter oficial, la llengua anglesa. El delegat espanyol ha replicat que en aquest cas s'havia també d'acceptar l'idioma d'Espanya; s'acordà, co ma fórmula de cortesia, que el president podria acceptar l'ús de tot idioma, però seguit immediatament de la traducció francesa, que és l'idioma oficial de la Conferència.

—La vaga que varen decretar a París els comunistes ha estat un veritable fracàs.

Ho reconeix àdhuc l'òrgan oficiós de la Confederació General del Treball.

Tots els diaris de París elogiaven l'actitud pacífica dels obrers, i posen de relleu la força migrada que té el comunisme a França.

Els obrers estrangers, que els capdavaners comunistes esperaven que adoptarien actituds heroïques, han restat allunyats del moviment.

—Sembla que contràriament a les noves que ha publicat la premsa, Mussolini no anirà a la Conferència de Locarno.

—Alguns diaris francesos afirmen que l'actual Govern no té gaire consistència i que aviat hi haurà un canvi polític.

Publicacions d'“Acció Popular”

Tratado Elemental de Sociología Cristiana

pel
DR. JOSEP M. LLOVERA
Canonge, Professor a la Càtedra d'Apolo-
gètica Cristiana d'“Acció Popular”

5.ª EDICIÓ, REVISADA

PREU: 7 ptes. rústega.
9 “ enquadernada.

Saludada a la seva aparició per l'«Osservatore
Romano» amb la més bella i laudabilíssima nota
comentari.

Sindicatos y Cajas Rurales

pel
P. LLUÍS CHALBAUD, S. J.
Doctor en Dret, membre del
Consell Tècnic d'“Acció Popular”

4.ª EDICIÓ

La millor campanya contra l'absentisme és divul-
gar aquesta obra d'organització social agrària.

Preus especials per als senyors Subscriptors de CATALUNYA SOCIAL

Acadèmia Cots

Arcs, 10. - BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Direcció general: Carrer Arcs, 10 (Places Santa Anna i Nova)

Telèfon 5041 A. - Apartat 782

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Meca-
nografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis
comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Linguòfons.—Màquines de calcular, etc.

304 (05) (46.71) Cat.

Fol

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÀNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New-York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals a Companyia dóna allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

Francesc Manich

Socialisme i Cristianisme

(OPUSCLE DE COMBAT)

Preu: 0'50 pessetes

«Heus aquí un fulletó que feia bona falta en la nostra literatura social. Es tracta, senzillament, d'una conferència, però conferència estructurada en forma tal que equival a un llibre fornit i robust.»

La seva difusió pot obrir molts ulls i pot desfer molts equivocs respecte a l'actuació social dels catòlics que en aquests darrers temps s'han produït arreu del món i entre nosaltres.»

J. M. GICH.

R. Rucabado

Compendi d'educació civil . . .	Preu, 3'50
La defensa de la família . . .	> 0'50
El Sindicat i el Casino . . .	> 0'50
Socialisme espiritual . . .	> 1
En Balms i el problema de l'associació obrera . . .	> 1
Contra el joc i el pacte amb el joc	> 3'50
Angoixes socials	> 3'50
Entorn del Sindicalisme . . .	> 4

DE VENDA

en les principals llibreries i quioscos i en l'administració de CATALUNYA SOCIAL

FRANQUEO CONCERTADO